

Lucrarea de laborator numarul 5

Lucrarea de laborator numarul 5

Descrierea simulatorului de calculator didactic.

Acest simulator încearcă să pună la dispoziția studenților o unealtă care să îi ajute să înțeleagă procesele logice interne ale unui procesor și însușirea bazelor programării în limbajul de asamblare. El simulează un calculator didactic. Acesta este un model abstract, realizat pentru a ilustra principiile de baza ale funcționării procesorului. Procesoarele existente în calculatoarele noastre sunt particularizări ale acestui model.

Fereastra de început conține mai multe zone importante. Prima este o fereastră în care este reprezentată memoria principală. Aceasta este împărțită în $16 \times 16 = 256$ locații de memorie fiecare locație de memorie având 8 biti. Pentru a ușura înțelegerea, continuul memoriei este reprezentat în hexadecimale. Ex $A0_{(16)} = 1001000_{(2)}$. La fel și adresele, pe verticală fiind reprezentată jumătatea cea mai semnificativă (prima jumătate) a adresei, iar pe orizontală este reprezentată jumătatea cea mai puțin semnificativă aparținând adresei. De asemenea în colțul dreapta jos, în bara de stare, apare adresa locației de memorie în care se afla cursorul în acel moment. Memoria poate fi editată într-o manieră asemănătoare celei utilizate în editoarele de text folosind Ctrl-C, Ctrl-V etc. Aceste funcții pot fi găsite și în meniul edit.

Simulatorul dispune de asemenea de 16 registre pentru uz general de 8 biti, numerotate de la R0 la RF ultimul dintre ele, RF, acționând ca și ieșire. De asemenea în colțul dreapta sus se afla cele două registre sistem, contorul de programe (Program Counter-PC) și registrul de instrucțiuni (Instruction Register-IR). Lângă contorul de programe se află un buton care permite setarea la zero a contorul de programe. Acesta echivalează cu repornirea executării programului. Tot în această zonă se afla și atotputernicul buton de help.

Sub contorul de programe și registrul de instrucțiuni se afla două butoane care permit deschiderea și salvarea fișierelor de tip PRG și ASM. Primul tip de fișier este un format proprietar iar cel de al doilea este un tip de fișier sursă în limbajul de asamblare. Aceleași funcții pot fi găsite și în meniul "File".

Mai jos sunt patru butoane care folosesc la depanarea programelor. Primul, etichetat "Run" demarează execuția programului din memorie până

Lucrarea de laborator numarul 5

când se apasă butonul etichetat “Break”, se întâlnește instrucțiunea “halt” sau se întâlnește o instrucțiune invalidă.

Butonul etichetat “Step” pornește execuția pas cu pas a programului din memorie. Adică executa instrucțiunea a cărei adresă se afla in PC si il incrementeza pe acesta. Daca programul ruleaza va trebui sa apasati prima data Break. Numai dupa aceasta efectul butonului Step va fi vizibil.

Butonul etichetat “Break” va opri executia programului din memorie.

Butonul etichetat “Clear” foloseste la resetarea memoriei principale, regștrilor și/sau a contorul de programe sau a registrului de instrucțiuni.

De asemenea meniul Run conține aproape aceleași funcții, excepție făcând funcția Break.

Reprezentarea memoriei principale

Buton de help contextual

Contorul de Program
Registrul de instrucțiuni
Registrii de uz general

The screenshot shows the Simple Simulator interface with the following components and labels:

- Main Memory:** A grid showing memory addresses from 00 to F0 in hexadecimal, with corresponding data values (all 00).
- Registers:** A panel on the right showing registers R0 through RF, with PC (Program Counter) and IR (Instruction Register) also visible.
- Control Panel:** A vertical stack of buttons: Run (green play icon), Step (blue step icon), Break (red stop icon), and Clear... (white icon).
- File Management:** Buttons for Open... (yellow folder icon) and Save (floppy disk icon).
- Assembly/Disassembly:** Buttons for Asm (wrench and screwdriver icon) and Disasm (wrench and screwdriver icon).
- Status Bar:** Located at the bottom, showing "Address: 65" and "Ready".
- Help:** A question mark icon in the top right corner.

Labels and their corresponding components:

- Reprezentarea memoriei principale:** Points to the Main Memory grid.
- Buton de help contextual:** Points to the question mark icon.
- Contorul de Program / Registrul de instrucțiuni / Registrii de uz general:** Points to the Register section on the right.
- Bară de stare:** Points to the "Address: 65" and "Ready" text at the bottom.
- Fereastră afișaj:** Points to the central area containing the memory and registers.
- Fereastră desasamblare:** Points to the "Disasm" button.
- Butoane de control a asamblării/dezasamblării:** Points to the "Asm" and "Disasm" buttons.
- Zonă de control a rulării programului:** Points to the "Run", "Step", "Break", and "Clear" buttons.
- Zonă de control a fișierelor:** Points to the "Open..." and "Save" buttons.

Lucrarea de laborator numarul 5

Fereastra pentru afișare ne permite afișarea sub formă caracterelor ASCII a conținutului registrului RF. Afișarea conținutului se face în momentul scrierii registrului. Adică dacă se scrie în registru, atunci se tipărește. Dacă nu, nu se întâmplă nimic.

Bară de stare este împărțită în trei părți. Prima parte afișează adresa locației de memorie curente, a doua dacă memoria a fost sau nu modificată, iar a treia starea programului sau intervalul de memorie selectată. Zonele de memorie modificate apar colorate în roșu.

Fereastra de desamblare arată conținutul memorie sub forma instrucțiunilor limbajului de asamblare.

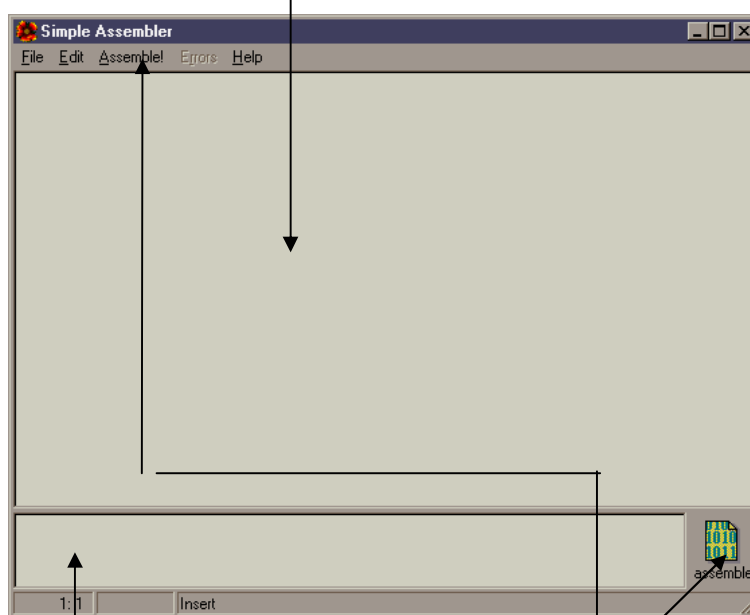
Limbajul de asamblare a fost creat pentru a ușura scrierea programelor în cod mașină. Scrierea direct în cod mașină a programelor este o modalitate prea abstractă pentru a avea o răspândire mare în rândul programatorilor.

Pentru acesta s-au realizat interpretoare de limbaj de asamblare. Ideea de baza a acestui limbaj este reprezentarea grupurilor de biti care reprezintă instrucțiunile în cod mașină cu cuvinte cheie numite “mnemonice”. De exemplu instrucțiunea de oprire a execuției programului este 1100 0000 0000 0000 ($C0\ 00_{(16)}$). Această instrucțiune este reprezentată în limbajul de asamblare prin mnemonical *halt*. Bineînțeles că și pentru celelalte instrucțiuni există mnemonice care vor fi prezentate mai târziu.

Pentru a ușura înțelegerea și scrierea programelor în cod mașina

Butonul “ASM” pornește mediul de programare în limbajul de asamblare. Butonul “Disasm” deschide un fișier text cu sursa în asamblare a programului aflat în memorie. Chiar dacă el a fost scris “de mână” direct în memorie.

Fereastra de editare

Fereastra de prezentare a erorilor

Buton start asamblare

Lucrarea de laborator numarul 5

Mediul de programare în asamblare este împărțit în două părți fereastra de editare și fereastra de erori, în care se afișează ultima eroare de asamblare. De asemenea se află și butonul de start a asamblorului.

În partea a doua a acestui laborator se vor explica câteva exemple simple de programe în ASM.

Formatul general al liniilor de program este:

[eticheta:][instrucțiune][;comentarii]

- eticheta este un șir de caractere alfanumeric care nu poate să înceapă cu o cifră. Eticheta trebuie să se termine cu caracterul “:”. Etichetele sunt folosite pentru a determina destinațiile salturilor și reprezintă o adresă din memorie.
- instrucțiunea este formată dintr-un mnemonic și operanzi
- comentariile sunt șiruri de caractere alfanumerice care încep cu “;”. Comentariile țin până la sfârșitul rândului.

Toate cele trei părți sunt opționale. Deci putem avea orice combinație. (etichetă – comentariu, instrucțiune-comentariu, etc.)

Instrucțiunile sunt în marea majoritate pe doi bytes. Prima jumătate a primului byte reprezintă opcode-ul. Restul grupurilor de câte 4 biți reprezintă operanzii.

Tipurile de date folosite

Acest simulator folosește două categorii de tipuri de date: numerele și șirurile de caractere.

Numerele sunt reprezentate în trei baze – binară, zecimală și hexazecimală.

Numerele binare sunt reprezentate prin șiruri de ‘1’ și ‘0’ terminate cu litera ‘b’

Numerele zecimale sunt reprezentate prin șiruri de cifre de la ‘0’ la ‘9’ terminate cu ‘.’. Pentru a se arăta că numărul este negativ se poate pune în față semnul ‘-’. De asemenea, folosirea literei ‘d’ nu este obligatorie.

Numerele hexazecimale sunt reprezentate prin șiruri de cifre de la ‘0’ la ‘9’ și litere de la ‘A’ la ‘F’. Pot fi reprezentate în trei modalități:

- *Stil C* – numărul începe cu “0x” și continuă cu un șir de cifre hexazecimale ‘0’-‘9’ și ‘A’-‘F’. Ex: 0x1F.
- *Stil Pascal* – numărul începe cu caracterul ‘\$’ urmat de cifre hexazecimale. Ex: \$1F.

Lucrarea de laborator numarul 5

- *Stil Asamblor*- numărul este format dintr-un șir de caractere hexadecimale care nu pot începe cu o “literă” și este terminat cu litera ‘h’. În cazul în care numărul trebuie începe cu o “literă” se adauga cifra ‘0’. Ex *1Fh* sau *0AFh*.

Remarci:

- Semnul ”-“ se poate folosi numai pentru reprezentările decimale ale numerelor negative. Dacă doriți să folosiți un număr negativ reprezentat în baza decimale 10 va trebui să îl reprezentați în complement față de 2. Ex: -10 (*00001010b*) va fi reprezentat *0F6h* sau *11110110b*.
- Nu sunt permise spații în interiorul numerelor.

Tipul *string* este format din șiruri de aproape orice caractere excepție făcând ghilimelele și apostroafele. Pentru a reprezenta un singur caracter de obicei se folosesc apostroafele. Ex ‘a’. Pentru reprezentarea mai multor caractere acestea sunt încadrate de ghilimele. Ex “abcd!#”. Caracterele vor fi reprezentate în memorie prin codul lor ASCII. Ex “abcd” va fi reprezentat în memorie în felul următor 61 62 63 64 sau în binar 0110 0001 0110 0011 0110 0100.

În continuare se vor prezenta câteva instrucțiuni simple și uzuale.

data byte - Scrie în memorie la adresa curentă

Instrucțiunea nu apare în memorie și deci nu are opcode. Are mnemonical *db* iar datele pot fi șiruri de caractere sau numere.

direct load - *Încarcare directă* - Încarcă registrul cu date de la o adresă din memoria principală.

Are mnemonical *load*, op-code-ul *l* și formatul *load reg, [adresa]* sau *load reg, [eticheta]*.

Exemplu:

load R4, [0Ah] –încarcă în registrul R4 valoarea de la adresa $0A_{(16)}$

load R4, [label] - încarcă în registrul R4 octetul de la adresa determinată de eticheta “label”

În cod hexadecimalel exemplul va arăta astfel:

14 12

Semnificatia acestei instrucțiuni este:

1(*opcode*) 4 (*registrul destinație*) 12 (*adresa sursă*)

Lucrarea de laborator numarul 5

Sau în binar

00010100 00010010

În cazul în care al doilea operand este o eticheta, la scrierea în memorie pe locul etichetei va apare adresa de memorie determinată de aceasta.

immediate load – *Încărcare imediata*- Încărca registrul cu date în modul imediat

Are mnemonicul *load*, op-code-ul 2 și formatul *load reg, numar sau load reg, eticheta*

Exemplu:

load R4, 12h –încărca în registrul R4 valoarea $12_{(16)}$ reprezentată în baza 16.

load R4, label – încarcă în registrul R4 cu adresa locației determinate de eticheta “*label*”

În cod hexadecimalel exemplul va arăta astfel:

24 12

Semnificația acestei instrucțiuni este:

2(*opcode*) 4 (*registrul destinație*) 12 (*data ce trebuie încarcata*)

Sau în binar:

00100100 00010010

La fel ca în cazul de mai sus eticheta va apărea ca o adresă în memoria calculatorului.

indirect load – *Încarcare indirecta* – Încarcarea registrul cu date de la o adresa aflată în alt registru.

Are mnemonicul *load*, op-code-ul D și formatul *load reg_destinatie, [reg_adresa_sursa]*

Exemplu:

load R4, [R5] –încarcă în registrul R4 valoarea cu datele aflate la adresa din registrul 5.

În cod hexadecimalel exemplul va arată astfel:

D0 45

Semnificatia acestei instrucțiuni este:

Lucrarea de laborator numarul 5

D(opcode) 0(biti nefolositi) 4 (registrul destinatie) 5 (registrul in care se afla adresa sursa)

Sau în binar:

11010000 01000101

move-copiază între registrii-mnemonicul *move*, op-code-ul și formatul *move reg1,reg2*. Copiază conținutul registrului reg2 în registrul reg1.

Exemplu:

move R1, R2 - copiază conținutul registrului 2 în registrul 1

În cod hexadecimal exemplu va arăta astfel:

40 12 *move*(40) R1(1),R2(2)

Sau în binar:

0100 0000 0001 0010

jmpEQ - salt *daca egal* – salt *daca* conținutul registrului reg este egal cu cel al registrului R0

Are mnemonicul *jmpEQ*, op-codul-ul B și formatul *jmpEQ reg=R0 adresa_destinatie*, sau *jmpEQ reg=R0 eticheta_salt*.

Exemplu:

jmpEQ R0=R1 0xAA - încarcă în PC instrucțiunea de la adresa AA₍₁₆₎

jmpEQ R0=R1 salt - încarcă în PC instrucțiunea de la adresa la care se afla eticheta salt.

În cod hexadecimal exemplul va arata astfel:

B1 45

Sau în binar:

10110001 01000101

Aceste date se pot interpreta în felul urmator:

B(se compara registrul 0) 1 (cu registrul 1) 45 (și *daca* sunt egale se încarcă în PC a adresa 45)

jmp - salt *neconditionat* - încarcă în PC adresa instrucțiunii care trebuie executate.

Are mnemonicul *jmp*, op-code-ul B și formatul *jmp adresa_destinatie* sau *jmp eticheta*.

Exemplu:

jmp 0x45 - încarcă în PC instrucțiunea de la adresa AAh

Lucrarea de laborator numarul 5

jmp salt - încarcă în PC instrucțiunea de la adresa la care se află eticheta *salt*.

În cod hexadecimal exemplul va arata astfel:

B0 45

Sau în binar:

10110000 01000101

Aceste date se pot interpreta în felul urmator:

B(se compara registrul 0) 0 (cu registrul 0) 45 (și dacă sunt egale se încarcă în PC a adresa 45)

Acesta instrucțiune apare în memorie ca un caz particular al instructiunii *jmpEQ* deoarece tot timpul $R0=R0$.

Exemplu:

jmp 0x45 - încarcă în PC instrucțiunea de la adresa AAh

jmp salt - încarcă în PC instrucțiunea de la adresa la care se află eticheta *salt*.

addi- *adunarea a doi intregi* – adună conținutul a doi registrii în complement față de 2 și stochează rezultatul în un al treilea registru.

Are mnemonicul *addi*, op-code-ul 5 și formatul *addi reg3, reg1, reg2*. Unde *reg1* și *reg2* sunt sursele adunării iar *reg3* este destinația.

Exemplu:

addi RF,R1,R2

În cod hexadecimal exemplul va arata astfel:

5F 12

Sau în binar:

1011111 00010010

Semnificația acestei instrucțiuni este:

5(*opcode*) F (*registrul destinatie*) 1 (*registru sursa*) 2 (*registru sursa*)

halt – *stop* - Oprește executia programului

Are mnemonicul *halt*, op-codul C și nu are operanzi.

Lucrarea de laborator numarul 5

În continuare vom prezenta doua exemple. Primul exemplu va tipări la nesfârșit în fereastra de afișare toate caracterele ascii. Al doilea va afișa un text aflat în memoria calculatorului.

```
        load  RF,0      ;initialize to 0
        load  R7,1     ;increase step
NextChar: addi  RF,RF,R7;increase (is written to RF(=screen))
        jmp   NextChar ;repetat
```

În continuare se va descrie funcționarea programului:

**se încarcă în registrul RF 0 – se inițializează contorul*

**se încarcă în registrul R7 1 – se inițializează pasul de creștere a contorului*

**se adună la registrul RF conținutul registrului R1 – se incrementează contorul. De fiecare dată când registrul se incrementează contorul RF se afișează pe ecran caracterul ASCII cu codul corespunzător conținutului registrului RF.*

**salt necondiționat la adresa determinată de eticheta NextChar – în felul acesta se creează un ciclu infinit.*

În acest simulator dacă conținutul unui registru este FF adunarea unui număr va da rezultatul trunchiat la ultimele două cifre hexadecimale. Această operațiune nu va genera un mesaj de eroare.

Echivalentul în C++ al programului ar fi

```
include <stdio.h>
int i;

main(){
i=0;
while(1){
    i=i+1;
    putc(i);
}
}
```

Programul va apărea în memorie sub forma

Inițial contorul de programe va avea valoarea 0 la fel ca și registrul de instrucțiuni.

Lucrarea de laborator numarul 5

Se încarcă următoarea instrucțiune, cea de la adresa 06h.

06: B0 04 -1011 0000 0000 0100-jmp (B) la adresa 04h (04)

Dupa cum se observă eticheta *NextChar* a fost substituită, de interpretorul limbajului de asamblare, cu adresa instrucțiunii pe care o indică. Instrucțiunea este decodificată și Unitatea de Comandă o interpretează ca instrucțiune de salt la adresa 04h. Contorul de programe este setat la valoarea instrucțiunii la care trebui efectuat saltul.

În continuare se va descrie al doilea exemplu.

```

        load  R1,Text    ;the start of the string
        load  R2,1      ;increase step
        load  R0,0      ;string-terminator
NextChar: load  RF,[R1]  ;get character and print it on screen
        addi  R1,R1,R2  ;increase address
        jmpEQ RF=R0,Ready;when string-terminator, then ready
        jmp   NextChar  ;next character
Ready:   halt

Text:    db    10
        db    "Hello world !!",10
        db    "  from the",10
        db    " Simple Simulator",10
        db    0      ;string-terminator
```

Programul funcționează în felul urmator:

```

load  R1,Text    *se încarcă în registrul R1 adresa de început a
stringului – adresa de început este obținută prin înlocuirea etichetei
Text cu adresa pe care o indică.
load  R2,1      *se încarcă în registrul R2 1 – se inițializează pasul
de creștere a contorului
load  R0,0      *se încarcă în registrul R0 0 – se inițializează R0
cu caracterul de sfârșit de string
NextChar: load  RF,[R1]  *se încarcă în registrul RF caracterul
aflat la adresa conținută în registrul R1 – se afișează caracterul aflat
la adresa conținută de registrul R1.
```

Lucrarea de laborator numarul 5

addi R1,R1,R2 **se adună conținutul R1 la conținutul R2 iar rezultatul se stochează în R1- se setează în R1 adresa următorului caracter care trebuie afișat.*

jmpEQ RF=R0,Ready **se compară conținutul registrului RF cu conținutul registrului R1 si daca sunt egale se încarcă în PC adresa instrucțiunii indicate de eticheta Ready –se verifică dacă s-a ajuns la caracterul care indică sfârșitul șirului. Eticheta “Ready” indicând instrucțiunea “Halt” aceasta are ca efect oprirea programului.*

jmp NextChar **salt necondiționat la adresa determinată de eticheta NextChar – în felul acesta se continua ciclul atât timp cât nu se întâlnește caracterul de sfârșit de șir.*

```
db 10
db "Hello world !!",10
db " from the",10
db " Simple Simulator",10
db 0 ;string-terminator
```

Această secțiune din program încarcă în memorie șirul de caractere care trebuie afișat. Încărcarea în memorie începe de la locația imediat următoare instrucțiunii “halt”. După intrucțiune “halt” apare un spațiu liber. Aceasta se datorează faptului ca în memorie se alocă spațiu pentru operanzi, chiar dacă acestia nu sunt folosiți.

Echivalentul în C++ al programului ar fi

```
include <stdio.h>;
include <string.h>;

int i;
char *Text;

main(){
i=0;
Text = "\n Hello world !!\n from the\n Simple Simulator\n ";
do{
putc(Text[i]);
i=i+1;
} while(Text[i]!=0)
}
```

Lucrarea de laborator numarul 5

În memorie programul apare astfel:

Registrrii sistem:

PC: 00 0000 0000
IR: 00 00 0000 0000 0000 0000

00: 21 10 load (2) R1 (1), Text (10)-eticheta este înlocuită cu o adresa
Reprezentare în binar. 0010 0001 0001 0000

La începutul execuției programului registrul de instrucțiuni și registrul de programe sunt au valoarea zero. În prima fază se încarcă în registrul de programe instrucțiunea de la adresa *00h* și se incrementează cu 2 contorul de programe. Datele aflate în registrul de instrucțiuni sunt interpretate de Unitatea de Comandă care dă ordinele necesare. În paralel cu executarea instrucțiunii se încarcă registrul de instrucțiuni instrucțiunea de la adresa *02h*.

Registrrii sistem:

PC: 02 0000 0010
IR: 21 10 0010 0001 0001 0000

02: 22 01 load (2) R2 (2), 1 (01)
0010 0010 0000 0001

În mod similar se acționează la pasul următor. Se incrementează contorul de program și apoi se decodifică instrucțiunea. Unitatea de Comandă interpretează instrucțiunea ca o comandă *load* și setează registrul *R2* la valoarea *01h*.

Registrrii sistem vor arăta astfel:

PC: 04 0000 0100
IR: 22 01 0010 0010 0000 0001

04: 20 00 load (2) R0 (0), 0 (00)
0010 0000 0000 0000

În timpul execuției de la adresa *02h* în registrul de instrucțiuni se încarcă instrucțiunea de la adresa *04h*. După terminarea execuției de la adresa *02h* se incrementează contorul de programe cu 2. Instrucțiunea este decodificată iar UC (Unitatea de Comandă) se conformează și încarcă în registrul *R0* date ce reprezintă valoarea *00h*.

Registrrii sistem arată astfel:

Lucrarea de laborator numarul 5

PC: 06 0000 0110
IR: 20 00 0010 0000 0000 0000

NextChar:06: D0 F1 load (D0) RF (F), [R1](1)-adresa aflată în registrul R1
1101 0000 1111 0001

În timpul execuției, în registrul de instrucțiuni s-a încărcat instrucțiunea de la adresa *06h*. Acum contorul de programe este incrementat cu 2 și instrucțiunea este decodificată. UC execută instrucțiunea și încarcă în registrul *RF* datele de la adresa conținută în registrul *R1*.

Regiștrii sistem:

PC: 08 0000 1000
IR: D0 F1 1101 0000 1111 0001

08: 51 12 addi (5) R1(1),R1(1),R2(2)
0101 0001 0001 0010

În urma operației *fetch* în registrul de instrucțiuni se află instrucțiunea indicată de contorul de program. Contorul de program este incrementat cu valoarea 2, indicând instrucțiunea de la adresa *0Ah*. Instrucțiunea este decodificată de către UC, iar aceasta trimite unitații aritmetico-logice conținuturile registrilor *R1* și *R2* și comanda adunarea lor în complement față de 2, iar rezultatul este stocat în registrul *R1*.

Regiștrii sistem:

PC: 0A 0000 1010
IR: 51 12 0101 0001 0001 0010

0A: BF 0E jmpEQ(B) RF(F)=R0(0) , Ready-eticheta este înlocuită
1011 1111 0000 1110

În timpul execuției instrucțiunea indicată de contorul de instrucțiuni este încărcată în registrul de instrucțiuni. După terminarea execuției instrucțiunii precedente contorul de programe este incrementat cu 2. Instrucțiunea *BF 0E* este decodificată, interpretată ca instrucțiune de salt la adresa *0Eh* dacă registrele *R0* și *RF* au același conținut. Pentru aceasta contorul de programe este setat la valoarea *0Eh*. Dacă condiția aceasta nu este îndeplinită contorul de programe este incrementată cu 2.

Lucrarea de laborator numarul 5

Registrrii sistem:

PC: 0C-0000 1011 daca condiția nu este îndeplinită sau 0E-0000
1110 dacă condiția de salt este îndeplinită
IR: BF 0E 1011 1111 0000 1110

0C: B0 06 jmp(B0) NextChar (06)
1011 0000 0000 0110

Instrucțiunea care este încărcată în registrul de programe în următorul ciclu fetch, dacă condiția de la instrucțiunea nu este îndeplinită este o instrucțiune de salt necondiționat. Ea este decodată de UC, iar în urma decodării UC încarcă în PC adresa instrucțiunii care va trebui să fie executată.

Registrrii sistem arată astfel:

PC: 06 0000 0110
IR: B0 06 1011 0000 0000 0110

Ready: 0E: C0 00 halt
1100 0000 0000 0000

Ultima instrucțiune din program este o instrucțiune de oprire a execuției programului. Ea este executată în acest program numai dacă condiția de salt de la instrucțiunea de la adresa 0Ah a fost îndeplinită.

În următoarea parte se prezintă felul în care sunt reprezentate în memorie caracterele care vor fi afișate pe ecran. Se observă că în fiecare celulă de memorie este scrisă reprezentarea în hexadecimale a codului ASCII corespunzător fiecărui caracter.

10: 0A	\n	19: 72	r
11: 48	H	1A: 6C	l
12: 65	e	1B: 64	d
13: 6C	l	1C: 20	
14: 6C	l	1D: 21	!
15: 6F	o	1E: 21	!
16: 20		1F: 0A	\n
17: 77	w	20: 20	
18: 6F	o	21: 20	

Lucrarea de laborator numarul 5

22: 20	33: 6C	<i>l</i>
23: 20	34: 65	<i>e</i>
24: 66	35: 20	
25: 72	36: 53	<i>S</i>
26: 6F	37: 75	<i>i</i>
27: 6D	38: 6D	<i>m</i>
28: 20	39: 75	<i>u</i>
29: 74	3A: 6C	<i>l</i>
2A: 68	3B: 61	<i>a</i>
2B: 65	3C: 74	<i>t</i>
2C: 0A	3D: 6F	<i>o</i>
2D: 20	3E: 72	<i>r</i>
2E: 20	3F: 0A	<i>\n</i>
2F: 53		<i>S</i>
30: 69		<i>i</i>
31: 6D		<i>m</i>
32: 70		<i>p</i>

Lucrarea de laborator numarul 5

Exercitii 1:

1. Sa se scrie programul urmator în formă hexadecimale și apoi în formă binară.

```
00:load R1,[0x0A]
02:load R2,0x0B
04:addi R3,R1,R2
06:halt
```

2. Se da urmatorul program scris în formă hexadecimale. Să se convertească în limbaj de asamblare.

```
00:21 01
02:40 12
03:5F 12
04:C0 00
```

3. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să adune numerele 1d,2d,3d,4d,10h,ABh, 0011 1010b. Rezultatul va fi plasat în registrul R7.
4. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să afișeze de la început la început și de la sfârșit la început un șir de caractere ASCII aflate în memorie. Șirul este descris mai jos. Se cunosc adresa de început și caracterul care termină șirul.

```
start_sir db "luna"
          db 0h
```

5. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere de câte ori apare caracterul 'a' în urmatorul șir de caractere aflat în memorie. "zdreanta cel cu ochii de faianta".
6. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere cuvintele din urmatorul șir de caractere. Cuvintele sunt subsiruri de caractere despartite de unul sau mai multe caractere ' '.

"Să vedem cum ar trebui codificate instrucțiunile unui calculator obișnuit."

Lucrarea de laborator numarul 5

Exercitii 2:

1. Sa se scrie programul urmator în formă hexadecimala și apoi în formă binară.

```
00:load R1,string  
02:load R2,-1  
04:addi RF,R1,R2  
06:halt
```

string: 08:db "ABC"

2. Se da urmatorul program scris în formă hexadecimală. Să se convertească în limbaj de asamblare.

```
00:20 13  
02:21 10  
04:22 01  
06:D0 F1  
08:51 21  
0A:B1 0E  
0C:B0 06  
0E:C0 00
```

3. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să adune numerele 31h, 3h, 12h, 0101b, 36h. Rezultatul va fi plasat în registrul R7.
4. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să afișeze de la început la început și de la sfârșit la început un șir de caractere ASCII aflate în memorie. Șirul este descris mai jos. Se cunosc adresa de început și caracterul care termină șirul.

```
start_sir: db "acesta este un program care demonstreaza afisarea  
sirurilor – srevin sircs etse lujasem muca"  
db 0h
```

5. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere de câte ori apare caracterul 'c' în urmatorul șir de caractere aflat în memorie. *Poate veți fi surprinși să aflați că lista instrucțiunilor în cod mașină este destul de scurtă.*
6. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere cuvintele din urmatorul șir de caractere. Cuvintele sunt subsiruri de caractere despartite de unul sau mai multe caractere ' '.
"Primele calculatoare nu excelau în flexibilitate, deoarece programul executat de fiecare dispozitiv era cablat în unitatea de comandă ca o parte a sistemului."

Lucrarea de laborator numarul 5

Exercitii 3:

1. Sa se scrie programul urmator în formă hexadecimala și apoi în formă binară.

```
00:load R0,10
02:load R1,1
04:load R2,1
08:load R3,0
salt: 0A:addi R1,R1,R2
      0C:addi R3,R3,R2
      0E:jmpEQ R0=R3 stop
      10:jmp salt
stop: 12:halt
```

2. Se da urmatorul program scris în formă hexadecimală. Să se convertească în limbaj de asamblare.

```
00:21 01
02:22 F9
04:5F 12
06:C0 00
```

3. Sa se scrie un program in limbaj de asamblare care sa adune numerele 35h, 2Bh, 21h ,00010100,-1d. Rezultatul va fi plasat in registrul R7.
4. Sa se scrie un program in limbaj de asamblare care sa afiseze de la inceput la inceput si de la sfarsit la inceput un sirul de caractere ascii aflate in memorie. Sirul este descris mai jos.Se cunosc adresa de inceput si caracterul care termina sirul.

```
start_sir: db " sir citit de la inceput - tirfas al ed titic ris"
           db 0h
```

5. Sa se scrie un program in limbaj de asamblare care sa numere de cate ori apare caracterul 'c' in urmatorul sir de caractere aflat in memorie." Poate veți fi surprinși să aflați că lista instrucțiunilor în cod mașină este destul de scurtă."
6. Sa se scrie un program in limbaj de asamblare care sa numere cuvintele din urmatorul sir de caractere. Cuvintele sunt subsiruri de caractere despartite de unul sau mai multe caractere ' '.

"Conceptul de program stocat în memorie a devenit în prezent soluția standard de lucru"

Lucrarea de laborator numarul 5

Exercitii 4:

1. Sa se scrie programul urmator în formă hexadecimale și apoi în formă binară.

```
00:load R0,10
02:load R1,0
04:load R2,1
08:load R3,1
salt: 0A:addi R3,R3,R2
      0C:addi R4,R4,R3
      0E:addi R1,R1,R2
      10:jmpEQ R0=R1 stop
      12:jmp salt
stop: 14:halt
```

2. Se da urmatorul program scris în formă hexadecimale. Să se convertească în limbaj de asamblare.

```
00:20 0E
02:21 0F
04:B1 0A
06:5F 10
08:B0 0C
0A:50 10
0C:C0 00
```

3. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să adune numerele 00010000b, 2Bh, 27h, 03d, A5h, -3d. Rezultatul va fi plasat în registrul R7.
4. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să afișeze de la început la început și de la sfârșit la început un șir de caractere ASCII aflate în memorie. Șirul este descris mai jos. Se cunosc adresa de început și caracterul care termină șirul.

```
start_sir: db "acesta este un program demonstrativ – srevni sircs"
           db 0h
```

5. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere de câte ori apare caracterul 'c' în urmatorul șir de caractere aflat în memorie. *Poate veți fi surprinși să aflați că lista instrucțiunilor în cod mașină este destul de scurtă.*
6. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere cuvintele din urmatorul șir de caractere. Cuvintele sunt subsiruri de caractere despartite de unul sau mai multe caractere ' '.
"După cum am menționat anterior, de obicei se utilizează celule care au opt biți, așa că vom considera că și celulele de memorie ale calculatorului nostru au această mărime."

Lucrarea de laborator numarul 5

Exercitii 5:

1. Sa se scrie programul urmator în formă hexadecimale și apoi în formă binară.

```
00:load R0,stop_string
02:load R1,start_string
04:load R2,1
06:load R3,[R1]
08:move RF,R3
salt: 0A:addi R1,R1,R2
      0C:addi R1,R1,R2
      0E:jmpEQ R0=R1 stop
      10:jmp salt
stop: 12:halt

start_string:db "sir de caractere"
stop_string:db 0x0
```

2. Se da urmatorul program scris în formă hexadecimale. Să se convertească în limbaj de asamblare.

```
00:20 0A
02:21 01
04:22 01
06:23 18
08:24 19
0A:54 43
0C:53 32
0E:51 12
10:40 1F
12:B1 16
14:B0 0A
16:C0 00
```

3. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să adune numerele 21h, 45h, 34h, 10h. Rezultatul va fi plasat în registrul R7.
4. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să afișeze de la început la început și de la sfârșit la început un șir de caractere ASCII aflate în memorie. Șirul este descris mai jos. Se cunosc adresa de început și caracterul care termină șirul.

```
start_sir: db "acesta este un program care demonstreaza afisarea
            sirurilor – srevin sircs etse lujasem muca"
            db 0h
```

5. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să numere de câte ori apare caracterul 'c' în urmatorul șir de caractere aflat în memorie. "Poate veți fi surprinși să aflați că lista instrucțiunilor în cod mașină este destul de scurtă."
6. Sa se scrie un program în limbaj de asamblare care să găsească de câte ori substringul "in" apare în urmatorul string.

"Apoi, unitatea de comandă analizează instrucțiunea din registrul său de la instrucțiuni și trage concluzia că trebuie să încarce în registrul 5 conținutul celulei de memorie de la adresa 6C."